

Seat No.	
-------------	--

M.Phil./Ph.D. Entrance Examination, September - 2019
Political Science

Day and Date : Wednesday, 18 - 09 - 2019

Total Marks : 100

Time : 04.00 p.m. to 06.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Each question carries 2 marks.
 - 3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
 - 4) Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR Answer Sheet.
 - 5) Follow the instructions given on OMR Sheet.
 - 6) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
 - 7) Only non-programmable calculators are allowed.

Choose the correct Answer :

- 1) Debate on “decline of political theory’ germinated which of the following revolution?
 - A) Industrial revolution
 - B) Behavioral revolution
 - C) Green revolution
 - D) Bolshevik revolution

- 2) Which one of the following statement is not correct?
 - A) INC (1952-1967) - One party System
 - B) BJP (2014-2019) - One party System
 - C) INC (1991-2014) - One party System
 - D) BJB (1999-2004) - Ruling Party

P.T.O.

- 3) Which one of the following is not a principal of Liberalism?
- A) Minimum Government maximum freedom
 - B) Minimum Freedom maximum government
 - C) Non-intervention of the state in economic affairs
 - D) Hindering the hindrances in the economic development
- 4) Who was related to 'sarvodaya'?
- A) Ramaswami Payriyar
 - B) Dr. Ambedkar
 - C) M.N.Roy
 - D) Vinoba Bhave
- 5) The book 'Prison Diary' written by _____?
- A) M.N. Roy
 - B) J.P. Narayan
 - C) R.M. Lohiya
 - D) B.R. Ambedkar
- 6) Who was explain the concept of Democratic Socialism?
- A) Mahatma Gandhi
 - B) Indira Gandhi
 - C) Dr. Ambedakar
 - D) Pandit Nehru
- 7) Social policy is part of _____.
- A) Public policy
 - B) Economic policy
 - C) Political policy
 - D) Religious policy
- 8) Assertion (A): Regionalism in Indian politics reflects the cultural diversity of the country. Reason (R): Political leaders whip up the ethnic identities
Codes:
- A) Both A and R are individually true and R is the correct explanation of A.
 - B) Both A and R are individually true but R is not the correct explanation of A.
 - C) A is true but R is false.
 - D) A is false but R is true.

Research Methodology

- 26) _____ refers to inferring about the whole population based on the observations made on small part.
- A) Deductive inference B) Inductive inference
C) Pseudo-inference D) Objective inference
- 27) _____ is a preferred sampling method for the population with finite size.
- A) Area sampling
B) Cluster sampling
C) Purposive sampling
D) Systematic sampling
- 28) Survey research studies _____.
- A) Circumstances
B) Events
C) Populations
D) Processes
- 29) Research is not considered ethical if it _____.
- A) is not of a very high standard
B) tries to prove a particular point
C) does not investigate the data scientifically
D) does not ensure privacy and anonymity of the respondent

M/P ENT – 13

- 30) Descriptive research studies is a category of research that aims to _____.
- A) achieve new insights of a concept
 - B) analyze characteristics of something
 - C) determine the frequency with which something occurs
 - D) test the relationship between variables
- 31) The glossary is the list of _____.
- A) Technical terms used in the report
 - B) References
 - C) Subject covered in the report
 - D) Diagrams used in the report
- 32) When two or more successive footnotes refer to the same work which one of the following expression is used?
- A) *ibid*
 - B) *et.al.*
 - C) *op. cit.*
 - D) *loc. cit.*
- 33) Books and records are primary sources of data in _____.
- A) Historical research
 - B) Participatory research
 - C) Clinical research
 - D) Laboratory research
- 34) The core elements of dissertation are _____.
- A) Introduction. Data Collection. Data Analysis. Conclusion and Recommendations
 - B) Executive Summary. literature review. Data gathered. Conclusions? Bibliography
 - C) Research Plan, Research Data, Analysis, References
 - D) Introduction, Literature review, Research methods. Discussion and Conclusion

M/P ENT – 13

- 35) Method is the gathering of primary data by investigator's own direct observation of relevant people, actions and situations without asking from the respondent.
- A) Survey
B) Observation
C) Experimental
D) None of these
- 36) National Statistical Survey conducted by Government of India is _____.
- A) Exploratory Research
B) Descriptive Research
C) Diagnostic Research
D) Experimental Research
- 37) _____ is not a method of transcription.
- A) Listing Method
B) Card Sort and Count Method
C) Punch Card Method
D) Discussion Method
- 38) Logical method of generalization does not include _____.
- A) Method of agreement
B) Biased method
C) Method of difference
D) Joint method
- 39) Which of the following is not type of research design?
- A) Survey Research
B) Case-study Research
C) Experimental Research
D) Pure Research
- 40) The most important element in construction of questionnaire is :
- A) Concept
B) Chi-square
C) Modle
D) Content

- 47) _____ is not type of hypothesis.
- A) Alternative hypothesis
 - B) Null hypothesis
 - C) Mathematical hypothesis
 - D) Complex hypothesis
- 48) The good research is one, which fulfils the _____ criteria.
- A) Clearly defined purpose
 - B) Detail description of research procedure
 - C) Carefully planned research design
 - D) All the above
- 49) Research based on the measurement of quantity is _____.
- A) Qualitative Research
 - B) Descriptive Research
 - C) Quantitative Research
 - D) All the above
- 50) The defining the research problem is called as _____.
- A) Statement of the Research Problem
 - B) Answer of the Research Problem
 - C) Description of the Research Problem
 - D) Research Design

मराठी रूपांतर

- 1) “राजकीय सिद्धांतांचे पतन” या विषयावरील वादविवादाने पुढीलपैकी कोणत्या क्रांतीची उत्पत्ती केली?
 - अ) औद्योगिक क्रांती
 - ब) वर्तनवादी क्रांती
 - क) हरित क्रांती
 - ड) बोलशेविक क्रांती

- 2) खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही?
 - अ) काँग्रेस (1952-1967): एक पक्ष पद्धती
 - ब) भाजप (2014-2019): एक पक्ष पद्धती
 - क) काँग्रेस (1991-2014): एक पक्ष पद्धती
 - ड) भाजप (1999-2004): सत्ताधारी पक्ष

- 3) खालीलपैकी कोणते तत्व उदारमतवादी नाही?
 - अ) किमान शासन कमाल स्वातंत्र्य
 - ब) किमान स्वातंत्र्य कमाल शासन
 - क) आर्थिक व्यवहारात राज्याने हस्तक्षेप न करणे
 - ड) आर्थिक विकासाच्या मार्गातील अडथळांना अडथळा करणे

- 4) सर्वोदय चळवळीशी संबंधित कोण आहेत?
 - अ) रामास्वामी पेरियार
 - ब) डॉ. आंबेडकर
 - क) एम. एन. रॉय
 - ड) विनोबा भावे

M/P ENT – 13

- 10) विचारप्रणालीचे वर्गीकरण : स्थितीवादी विचारप्रणाली, साम्राज्यवादी विचारप्रणाली आणि संदिग्ध विचारप्रणाली असे कोणी केले ?
- अ) स्टॅनले हॉफमन
ब) हॅन्स जे. मोरगॅन्थो
क) केनेथ बॉल्ड्र
ड) कार्ल मार्क्स
- 11) कोणत्या अमेरिकन राष्ट्राध्यक्षाने आपल्या निरोपाच्या भाषणात उद्योगधंद्याच्या शासनावरील प्रभावाचा निदेश करण्यासाठी 'लष्करी-औद्योगिक युती' हा शब्दप्रयोग वापरला ?
- अ) ड्वायट आयसेनहॉवर
ब) हॅरी एस. ट्रूमन
क) जॉन एफ. केनेडी
ड) एल. बी. जॉनसन
- 12) गेल्या अनेक वर्षांपासून भारताच्या अंतर्गत सुरक्षिततेला धोका म्हणून खालीलपैकी कोणता घटक ओळखला जातो ?
- अ) नक्षलवाद
ब) जमातवादी दंगे
क) मानवी व्यापार व अंमली पदार्थ
ड) घुसखोरी
- 13) भारतामध्ये माहिती व तंत्रज्ञान मंत्रालय केव्हा स्थापन झाले ?
- अ) 15 ऑक्टोबर 1997
ब) 15 ऑक्टोबर 1998
क) 15 ऑक्टोबर 1999
ड) 15 ऑक्टोबर 2000
- 14) भारतात 'ई-गव्हर्नन्स' संकल्पना मंजूर केली गेली.
- अ) 2001
ब) 2002
क) 2003
ड) 2004

- 15) कोणाच्या मते – “भरती एखाद्या विशिष्ट नोकरीसाठी योग्य व्यक्तीची निवड करणे आहे”?
- अ) जे. डी. किंग्ली
ब) मार्शल डिमॉक
क) मॅक्स वेबर
ड) कार्ल मार्क्स
- 16) भारतीय राज्य घटनेच्या च्या माध्यमातून संघ लोक सेवा आयोगाची तरतूद केली गेली.
- अ) कलम 312
ब) कलम 313
क) कलम 314
ड) कलम 315
- 17) कोणाच्या मते – “विशिष्ट नोकरी करण्यासाठी ज्ञान आणि कौशल्य विकसित करण्याची प्रक्रिया ही प्रशिक्षण आहे”.
- अ) सायमन
ब) विलियम जी टॉर्प
क) एडवीन फिलिपो
ड) जे. डी. मुनी
- 18) सार्वजनिक धोरणाशी कोण संबंधित नाही?
- अ) विल्सन
ब) हेराल्ड लास्वेल
क) डेनिअल लर्नल
ड) प्लेटो
- 19) “द पोलिसी ओरिएन्टेशन ऑफ पोलिटिकल सायन्स” हे पुस्तक कोणी लिहिले?
- अ) हेरोल्ड लास्वेल
ब) थॉमस डाय
क) फ्रान्कलीन रूझवेल्ट
ड) येहेखेल ड्रोर
- 20) सार्वजनिक धोरणाच्या वैचारिक आधारांशी कोण संबंधित आहे.
- अ) डेविड इस्टन
ब) लास्वेल
क) येहेखेल ड्रोर
ड) वरील सर्व बरोबर

21) खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर आहे.

अ) राज्य पुनर्रचना कायदा : 1956	ब) राज्य पुनर्रचना कायदा : 1946
क) राज्य पुनर्रचना कायदा : 1966	ड) राज्य पुनर्रचना कायदा : 1976

22) डॉमिनन्स आणि स्टेट पावर इन मॉडर्न इंडिया हे पुस्तक कोणी संपादित केले ?

अ) ग्रान्वील ओस्टीन	ब) डी. डी. बसू
क) एफ. आर. फ्रांकेल & एम. एस. ए. राव	ड) मायरोन विनर

23) पारंपारिक, तर्कसंगती आणि कायदेशीर अधिकाराची संकल्पना कोणी वापरली ?

अ) मॅक्स वेबर	ब) हॅना अरंट
क) अन्तोनियो ग्राम्शी	ड) जे. एस. मिल

24) खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर आहे.

अ) बेन्थम – उपयोगीतावाद	ब) प्लॉटो – निरंकुशता
क) लॉक – संपूर्णता	ड) जे. एस. मिल – नैराश्य

25) खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर आहे.

अ) हॉब्स – आदर्शवाद	ब) मार्क्स – उपयोगीतावाद
क) मेकीआव्हेली – आदर्शवाद	ड) रूसो – सामाजिक करार

26) म्हणजे एका छोट्या भागावर केलेल्या निरीक्षणाच्या आधारे संपूर्ण लोकसंख्येबद्दल अनुमान काढणे होय.

अ) सूक्ष्म अनुमान
ब) प्रेरक अनुमान
क) छद्म-अनुमान
ड) उद्देश अनुमान

- 33) पुस्तके आणि रेकॉर्ड हे तथ्यांचे मधील प्राथमिक स्रोत आहेत.
- अ) ऐतिहासिक संशोधन ब) सहभागी संशोधन
क) क्लिनिकल संशोधन ड) प्रयोगशाळा संशोधन
- 34) प्रबंधातील मुख्य घटक आहेत.
- अ) प्रस्तावना, माहितीचा संग्रह, माहितीचे विश्लेषण, निष्कर्ष आणि शिफारसी
ब) कार्यकारी सारांश, संशोधन पूर्व अभ्यास, माहिती गोळा करणे, निष्कर्ष
क) संशोधन योजना, संशोधन माहिती, विश्लेषण, संदर्भ
ड) प्रस्तावना, संशोधन पूर्व अभ्यास, संशोधन पद्धती, चर्चा आणि निष्कर्ष
- 35) संबंधित व्यक्ती, कृती आणि प्रसंगी उत्तरदात्याला न विचारता प्रत्यक्ष तपासण्याद्वारे स्वतः तपासून स्वतःची प्राथमिक माहिती गोळा करणे ही पद्धत आहे.
- अ) सर्वेक्षण ब) निरीक्षण
क) प्रायोगिक ड) यापैकी काहीही नाही
- 36) भारत सरकारद्वारे आयोजित राष्ट्रीय सांख्यिकीय सर्वेक्षण आहे
- अ) अन्वेषण संशोधन ब) वर्णनात्मक संशोधन
क) निदान संशोधन ड) प्रायोगिक संशोधन
- 37) ही रूपांतराची पद्धत नाही.
- अ) यादी पद्धत ब) कार्डची क्रमवारी आणि मोजणी पद्धत
क) पंच कार्ड पद्धत ड) चर्चा करण्याची पद्धत
- 38) सामान्यीकरणाच्या तार्किक पद्धतीमध्ये समाविष्ट नाही.
- अ) कराराची पद्धत ब) पक्षपाती पद्धत
क) फरकाची पद्धत ड) संयुक्त पद्धत

39) खालीलपैकी कोणते संशोधन प्रारूपचा प्रकार नाही?

अ) सर्वेक्षण संशोधन	ब) नमुना-अभ्यास संशोधन
क) प्रायोगिक संशोधन	ड) शुद्ध संशोधन

40) प्रभावलीच्या निर्मितीतील सर्वात महत्त्वाचा घटक म्हणजे

अ) संकल्पना	ब) चि-चौरस
क) प्रारूप	ड) आशय

41) ब्लॉक आणि हर्ष यांनी सर्वेक्षण संशोधनाचा उल्लेख केला आहे.

अ) मुक्त संशोधन	ब) जागतिक संशोधन
क) निसर्ग संशोधन	ड) क्षेत्र संशोधन

42) पुढीलपैकी कोणता नमुना अभ्यास प्रकार नाही?

अ) ऐतिहासिक	ब) तोंडी इतिहास
क) अन्वेषण	ड) क्लिनिकल

43) गुडे आणि हॅट यांनी लिहिलेल्या पुस्तकाचे शीर्षक आहे.

अ) सामाजिक संशोधनाच्या पद्धती	ब) सामाजिक संशोधन पद्धती
क) संशोधन पद्धती	ड) सामाजिक संशोधन पद्धती

44) सारांशात “संशोधन क्षेत्राची प्रेरणा” खाली नमूद केली जाऊ शकते.

अ) परिचय
ब) उद्दिष्टे
क) संशोधनाचे महत्त्व
ड) साहित्य सर्वेक्षण

- 45) सर्व संशोधन प्रक्रिया ने सुरू होते.
अ) गृहीतक
ब) गृहीतकपणाचे परीक्षण करण्यासाठी प्रयोग
क) निरीक्षण
ड) वरील सर्व
- 46) संशोधनाची जनगणना पद्धत म्हणजे प्रकारचे संशोधन.
अ) गुणात्मक
ब) परिमाणवाचक
क) प्रतिसादशील
ड) वरील सर्व
- 47) हा गृहीतकांचा प्रकार नाही.
अ) वैकल्पिक गृहीतक
ब) शून्य गृहीतक
क) गणितीय गृहीतक
ड) समन्वीन गृहीतक
- 48) चांगले संशोधन हे एक आहे, जे निकष पूर्ण करते.
अ) स्पष्टपणे परिभाषित उद्देश
ब) संशोधन प्रक्रियेचे तपशीलवार वर्णन
क) काळजीपूर्वक नियोजित संशोधन प्रारूप
ड) वरील सर्व
- 49) प्रमाण किंवा परिमाण मोजण्याच्या आधारे केलेले संशोधन आहे.
अ) गुणात्मक संशोधन
ब) वर्णनात्मक संशोधन
क) परिमाणत्मक संशोधन
ड) वरील सर्व
- 50) संशोधनाच्या समस्येचे वर्णन करण्याला असे म्हणतात.
अ) संशोधन समस्येचे विधान
ब) संशोधन समस्येचे उत्तर
क) संशोधन समस्येचे वर्णन
ड) संशोधन प्रारूप

Rough Work / रफ़ कार्य